

پنجشنبه - ۱۹ مارت ۱۳۲۵

محرطام

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مدیر و سر محرری :

فائق صبری

اداره خانه سی :

باب عالی جاده سنده و « اقدام » اداره سی

قربنده دائره مخصوصه

شرائط اشترا :

درسمادته سنه لک ۱۰۸، آتی آیلنی

۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بوجه پیشین استیفا اولنور

نسخه سی : ۲ غروش

معاونین تحریریه سی :

ملکتوزک وجودلرلیله افتخار اشدنی مشاهیر
محرریدن مرکبدر

شرائط اشترا :

ولایاتده سنه لک ۱۲۰، آتی آیلنی ۶۵

غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه لک ۲۶،

آتی آیلنی ۱۴ فراتیق در.

Directeur et rédacteur en chef :

FAIK SABRI BEY

Bureaux : Grand' Rue de la Sublime

Porte à côté de « l'Ikdam »

CONSTANTINOPLE

Prix : 2 Piastres

نومرو : ۲۱ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسمی غزته در جلد : ۱

یکی موسم موده لرندن : صباقلی

Haute nouveauté de la saison

مصور محیط یک جلد قوللکسیوني بر خارقه اوله جقدر . شمدیدن آونه اولکر .

مصاحبه ادبیه:

ادبیات حاضر هیه دأر

غایت مهم بر حقیقت وارکه ادبیات زده مع التأسف بوهر کسک نظرینه مکشوف کورونمور؛ بعض بطنر، بطون سابقه دن ایلری اولق اوزره، بر خطوه ترقی آتارلر و آنه بیه جککری بوخطوه نه قدر محدود ایسه او قدرده معیندر؛ یعنی، کندیلرینه مقدر اولان درجه ده اولوب بوندن فضله بر شی یاپمازلر؛ و بو فضله یی کندیلرندن بکله مک بوش بر ایش اولور ...

چونکه، بر کره، بر بطنک بطون سالفیه نظر آرخطوه ترقی آنه بیلمسی اوله بر نالمیتدر که، بوکا مظهر اولدیفندن طولانی او هر حالده منتدار اولمالیدر؛ و اوله بطون محرومه واردر که، ترقی نامنه بر خطوه دکل، بر جرکته مقتدر اوله میهری، یرلرنده صایارلر، و حتی ترقی موروشی بیه دوجار انحطاط و تدنایدلر. هر نه قدر، بو هنوز روشی تحقق ایتمش بر قانون ترقینک بر جواوه سی اولدیفندن ناشی، بوندن بکانه مسئول بو بطون متدنیه کندیلری دکالرسده عالم ترقی و تمدنیه نصاب حیات اولق اوزره، موجود اولان ترقیاتی تأخیر و تعطیله مأمور تصادفی اولمقده آز بویوک بر فلاکت دکادر.

ایشته بو کون ادبیاتک استادلری اولق اوزره طانیلمش اولان ادبای جدید، و یله بر سوء مظهریتله شکایت حق بوله میه حق بختیار لردند؛ زیرا، منسوب اولدقاری بطن سایه سنده ادبیات بویوک، حتی عظمت و اهمیتی هنوز مساحه و تقدیر اوله میه حق قدر مهم بر خطوه تمجد و ترقی آتمش، و حتی، عاذنا، بوخطوه توالی ایدرک، ایجه بر مسافه قطع ایتمش اولق اوزره، یورومشدر دنیه ییلر ...

و بوروشک تأثیر حیاتیتمشک بو کون الی قلم طوتوب میدان مطبوعانه آتیلان بون کنج و مستعد قلملرک نظم و نثرده بر استاد اولق اوزره طانیلدقاری ادبای جدیدی تعقیب و تقلید ایتمرله مثبت اولدیفنی کچنده مثال اوله رق ایراد ایتمشدم .

حالبوکه، کرکک تأثیر و ایجاب زماندن، یعنی زمانک کندیلرینه باشقه درلو یافته امکان برافیه حق قدر خشین و مضیق اولان تأثیرندن، کرکک بوزاتکده آتملری مقدر اولان خطوه نک اولجه معین اولان درجه کیتندن، ادبای جدید، نکده بیه بیلمش اولدقاری ترقی اکثریتله اساسدن زیاده ظاهری، معاندن زیاده لفظی، دهادوغریسی ادبیاتدن زیاده یالکر لسانه عائد قالیور؛ چونکه بو کون هر بر صحیفه سی اسلوبجه آبری آثار نفیسه اولان ادبیات جدیده صحیفه لنده، درین بر معنای حیاتی، مهم بر نخبه اجتماعیه و فلسفیه یی احتوا ایدن قاج پارچه کوستریله ییلر؛

هر نه قدر الک مسنی قرق بر قرق ایکی یاشنده اولان بو ادبای محترمنک دهادو کله صنعتلری افاده ایتمش اولدقاری و اخیراً نائل اولدیفمز حریت مبعجه نک سایه مساعدمنده، شمعیه قدر قلملری ضبط و توقیف ایتمش اولان قیود مزعجه دن خلاصیاب اولدقارندن بوندن سوکره هر بریسی کندی استعدادین بر جولان مساعد و پرده نک نشر ائاره همت ایده - جککری بدیهی ایسه ده، بو کون، بونلر، باشقه سویله جک برکله بولامالر بیه، ینه لسانرینه بخش ایتمکری تمجددن طولانی پک بختیار و مشرفدرلر .

اوله اولمقله برابر، کرکک بونلر و کرکک بون معقیری، ینه شمعیه قدر اکثریتله یابلدیفنی و بو کوزده حالا یالقسده اولدیفنی کچی بر قاج سوسی کله و ترکیب او یونجاغندن باشقه بر شی بایه میه جقرسه، بو بکله ن ترقینک بویوک بر خطوه تکامل اولیه جغنی اعتراف ایتمک لازم کایر ظن ایدهرم؛ شه یوقدرکه بو کون لازم اولان شی ادبای اخیره سایه سنده بو کونکی سلاست و لطافتک کش اولان بولسان جدید ایلر سویله جک مهم شیلر بولمقد؛ اخطار ایدهرم که، اترق یالکر افاده و اسلوب کوزلک زمانی کجکی، و بو کون افاده سی نه قدر سوسی ونه قدر رقیق اولورسه اولسون هیچ بر محرم یالکر بو مزیتلرندن طولانی بوندن اون ایکی سنه اولیدشدرلرک قازاندیفنی شهرت و موقیقه احرار

ایده من؛ چونکه، بونک شرقی، اونی ایلک ایجاد و تحکیم ایدلره عائد بر مزیتدر؛ معقیر اترق پارلاق موقیقلری دهایلریده ارامالیدرلر.. ایلریده یعنی معناده، یعنی اسانده، یعنی فلسفه و ادبیاتده ...

چونکه بو کون کنج امضالره نشر اولان اوله اترل منظور اولور که، اسلوب افاده عادتاً تعقیب ایتمکری استادلرک کینک عیندر؛ او قدر معتنا و مزین بر افاده ایلنه سونلک استنلیدیکی آرانیلرسه، بوراده انجق بر شیتملاق اولونه ییلور که، اوده انجق شوکله ده خلاصه اولونه ییلر؛ هیچ ...!

اوت، هیچ ...! شکله کوستریلن اعتنا و رونقک ذرمی اسانده یوق؛ حتی، اعتراف ایدهرم که، برایکی الک کزیده سی بر طرف اولق اوزره، سوک ایلر نظر فنده نظر دقتمه مصادف اولان اترلر ارسنده جدی بر شی سویلین، حتی، سونلک لزومی کشف و تخمین ایتمش بر دانسته راست کله تمکله متأسفم ...

حالبوکه اترق بیلملی که، بر شی سویلین بر اثر نه قدر کوزل یازلمش اولورسه اولسون یابدار اوله ماز؛ حتی مؤثر اوله ماز؛ یالکر نظره، و ذوق بسیطه خطاب ایدوب، دماغه و روحه قارشی صامت قالان صحیفه لره آجیاق ممکن دکادر. چونکه اسلوب کوزلک موده و زمانه تابع بر کوزلک اولوب، مرور زمانه بو کون مقبول اولان بر طرز اسلوبک اسکیمک اجمالی موجود اولدیفنی حالده، محاسن فکریه مؤیددر، حتی، اودرجه ده که، افاده ایتمدیکی معنای حیاتک تأثیرندن طولانی، کهنه اسلوبی اثر لک بیه بایدار اولدیفنی کورلمکده اولوب، بالعمکس زماننده کوزل و بو کون کهنه بر افاده یالکرک باشنه هیچ بر شی ایفا ایدهرم .

دینک لازم اولان شی، بر نخبه حکیمه بولوب سویله بیلمکدر؛ و ادبیات اخیره مرک، فکرجه بویوک بر قصوری، اکثریتله بویه مسائل مهمه حیاتیه دازدرین بر تحلیل فلسفی کوستره میوب، بر حقیقت اجتماعیه و فلسفیه افاده ایده.

تزايد، تناقص، توالی، تکرار، اقسام نامرئیه
یادآید یکگز بر قراج حادثه هندسیه کوسترلیور
..... نهایت «عجبا بو حادثات هندسیه
اسباب حقیقیه سنک نتایج ضروریه سی دگیدر»
دنیلور.

بنده کر، جواب تصدیق بکین بو سؤاله
قطعیاً «اوت!» جوابی وره میورم. فقط،
عین سؤالی یالکر حادثات هندسیه! یه دکل
حادثات عدديه! یه دخی شامل اولتی اوزره
«عجبا حادثات ریاضیه! اسباب حقیقیه نك
(اسباب مجرده نك دکل) نتایج ضروریه سی میدره»
شکله قویه رق ذات عالیزینه صور میورم. .
بتون صمیمتله برده تر میست اولدوغم ایچون
حادثات ریاضیه نك اسبابی، مثلاً مدوجذره
تحلل ضیا، قلور ایله مولد المانک اتحادی، تنفس،
اولادک پدرینه اطاعتی، مستبد بر حکومتک
مشروطیته انقلابی حادثه لرینک اسبابی کی معین
ومقرر بر طرزده کوسترلنی ایستورم. عکسی
تقدیرده حادثات ریاضیه نك حقیقه دکل بلکه
یالکر لفظاً اسباب بر حادثه اولاجتی وحادثات
سائر یه نسبتله موهوم اتدن عبارت بولوناجتی
بیان ایدر و بالاده کی سؤاله وره جکزر جوابه
بر وضع تلمیذکارانه ایله انتظار ایلرم.

استطرد: «استمزاجه جواب» کرده،
«... حکمای حاضره ریاضیاتک موضوعی
اعتبارات عقلیه دن اولان یقنه قناعت کمله حاصل
ایلشاردر» دیدکد تصویرکه؛ آشاغیده «زیرا
بو توالی حادثه سی بزه مخصوص یعنی اضافی بر
حادثه در» و بر آزا آشاغیده «... بیلملی-
سکرکه تکرار حادثه سی مطلقاً بوکا میوودکلدر.
منحصراً بزه مخصوص بر حادثه در. دنیلور
حالبوکه منحصرراً بزه مخصوص اولان یعنی
«خاصه تجرید» ایله احداث ایدیلن حقیقت
حاده عالم طبیعتده وقوع بولیان حادثات ریاضیه
اعتبارات عقلیه مزین دکلدرده یانه در؟ فقط
بیان ایدیه جک که موضوع ریاضیاتک حادثات
ریاضیه اولدوغنه حکمای حاضره قناعت کمله
حاصل ایلشاردر. بنده کر بوراسی بیلمیوردم.
هرمدتانی، متعاقب حقیقی بردرلی آراق؛
استدکاهی دلیل اولیان ادعاری هجیه صایق
بنده کرچه طبیعت ثابته حکمنده در. اونکچون
دلائل محقه کوسترلنکجه موضوع ریاضیاتک

آیدین والیکنه تعیین ایدیلن فرید پاشا
Férid Pacha nommé gouverneur de Smyrne

ایکینجی استمزاج

صالح ذکی بکه

استاد محترم؛

«استمزاجه جواب» کزی کمال خواهشله
واولانجه دقتله اوتوم، بر لطف مخصوص
کچی تلقی ایلدیکم مطالعات کزی مقتدر اولایلدیکم
درجده آکلامغه چالیدشم. فقط مع التأسف
بیان ایدرم که اومقاله جوابیه دن حادثات ریاضیه
تحقنقه بر فکر صریح آلامدم. . اونکچون،
بر چوق تردلردن صوکره نهایت ایکینجی بر
استمزاجده بولونمغه قرار ویردم. . واقعات
حکیمانله رنی تصدیق ایدیه چکی بیلیورم. لاکن
بر چوق «مکتب جدید» طلبه سی مراقه
دوشوردن بر مسئله مهمه نك کال وضوحه حل
ایلدیسی ایسته مکدن بردلو کندیمی آله میورم. .
ایشته بو ساقفه شدید تاثیر یله در که خادم فن
وحقیقت اولدوغن کزدن جسارت آله رق تکرار
بعض استیضاحاده بولونمغه مجبور قالیورم:

برنجی «استمزاج» مدده «حادثات اسباب
حقیقیه نك یاخود شرائط متقدمه نك نتایج
ضروریه سیدر..... حالبوکه یوقارده کی تعریفه
داخل اولتی اوزره بر حادثه ریاضیه! بولامیورم»
دیمشدم. «استمزاجه جواب» ده ایسه موضوع
ریاضیاتک حادثات ریاضیه! اولدوغی بیان ایدله-
کد تصویرکه مثال اوله رق وحدت، کثرت و

مشی اولسیدر؛ دیمک، یالکزر کوزل بر ترکیب،
لطیف بر صفتله ارتق بر شرک، بر صحیفه
نؤک کوزل عد اولوندی زمان کچمش اولدینتی
اکلاوب، هیچ برشی کوزل سولیکه چالیشه رق
یهوده اضاعه وقت ایدیه جکنه، کوزل بر «شی»
سولیکه ترجیح ایتک لازمدر: چونک ادبیات
انجیق بویه صحیفه لردر، دیکر لری ایسه بو نك
یانسده عادتاً چو جوق او یونجاغندن عبارتدر...
بو یوک امله.

محمد رؤف

سن خسته ایکن

— اوه اولن غایه خیالی یه —

اوت هپ بویه ما یوس ومکدر
قالیر محقنقه محرم ماضیاتک،
او نیفانک، او هیچی حیاتک:
وظلک دهشتدن خنده بکلر!

یکر عیاره محرم بویه نی سود؛
الدره، کر یه در فوقنده راتر...
وشمشکر، وظلمنلر، مقار...
اوت؛ مقبره، او بر فدای موعود.

دوشوندم ماضی اعصار دهی:
نهل اولش، نهل کورمش، پکرمش؛
طبیعیات فن معلوم دهی؟!
یا انسانلر؟ او تاریخاً مصدق.

آتش کوه اولجه... بوحالی
ناصل بولش، نهل کورمش، پکرمش؛
ناصل بارانه، آتله آزلش...
وچوق قلش بو بوشقلرده حالی.

دیمک اصلنده آتشدر بوکتله،
دیمک یاقق و یاققدر خواصی،
دیمک اسمز کوزل بر روح هواسی...!
عزادیر مقصد خلقت پشرده.

یا انسانلر! باق تاریخ عالم
بو تون قاندره، بو تون ظلم و حقارت...!
بوکون یک منفلد جسم ملیکم،
بوکون سن خسته بن ما یوس صحت.
جنال اوغلی ۱۳۲۱

تحسین ناهید